

หอมหัวใหญ่

ชื่อไทย : หอมหัวใหญ่

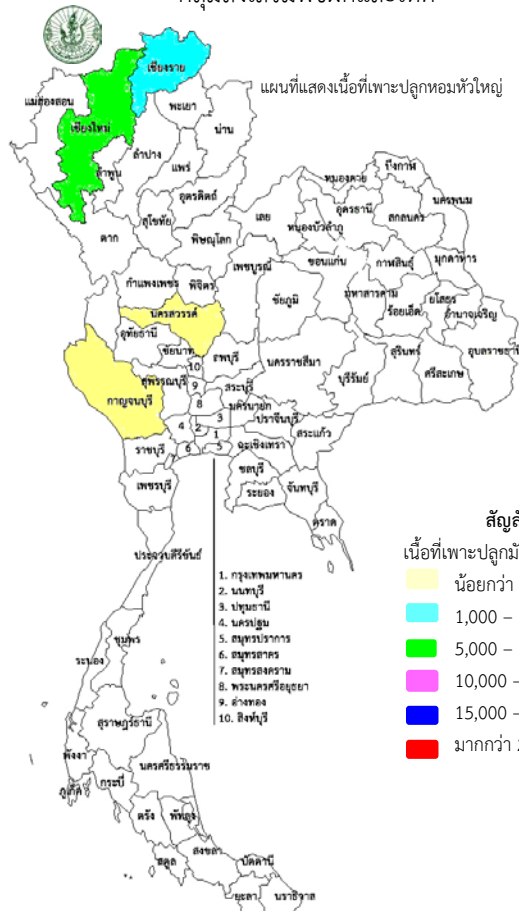
ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Onion

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Allium cepa* Linn.

โดย นางวิภา ปักกาสาตัง

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมพืชผักและเห็ด



แหล่งผลิต^{1,2}

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์

ภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดที่ปลูกมาก ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ กาญจนบุรี

ร้อยละของจำนวนผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ตามระยะเวลา^{1,2}

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
16.04%	35.02%	44.12%	-	-	-	-	-	-	-	-	4.82%

สถิติการผลิตหอมหัวใหญ่ ²	ปี พ.ศ.		
	2558	2559	2560
1. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	8,847	9,610	9,007
2. ผลผลิต (ตัน)	35,466	40,378	31,081
3. ผลผลิต/ไร่ (ก.ก.)	4,009	4,202	3,451
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,930	6,480	7,730
5. ราคาหอมหัวใหญ่ เบอร์ 1 ที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	8,720	13,200	14,420
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	1,790	6,720	6,690

ส่งออก ปี 2560^{2,3}

- หอมหัวใหญ่ขยายพันธุ์ จำนวน 33.85 ตัน มูลค่า 2.66 ล้านบาท
- หอมหัวใหญ่สด/แช่เย็น จำนวน 5,176 ตัน มูลค่า 89.77 ล้านบาท
- หอมหัวใหญ่เป็นผง จำนวน 15.84 ตัน มูลค่า 3.78 ล้านบาท
- หอมหัวใหญ่ไม่เป็นผง จำนวน 29.92 ตัน มูลค่า 3.95 ล้านบาท
- หอมหัวใหญ่อื่น ๆ จำนวน 97.48 ตัน มูลค่า 7.74 ล้านบาท
- หอมแขก จำนวน 62 ตัน มูลค่า 13.78 ล้านบาท

ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ สินค้าไทย

ได้เปรียบ : เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ไทยมีความชำนาญในการผลิต

เสียเปรียบ : ต้องนำเข้าเมล็ดพันธุ์จากต่างประเทศ และหอมหัวใหญ่ไทยมีต้นทุนการผลิตสูงกว่าหอมหัวใหญ่จากจีน ทำให้ไม่สามารถแข่งขันในเรื่องราคาได้

นำเข้า ปี 2560^{2,3}

- หอมหัวใหญ่ขยายพันธุ์ จำนวน 29 ตัน มูลค่า 0.37 ล้านบาท
- หอมหัวใหญ่สด/แช่เย็น จำนวน 36,490.43 ตัน มูลค่า 386.13 ล้านบาท.
- หอมหัวใหญ่เป็นผง จำนวน 826.99 ตัน มูลค่า 90.68 ล้านบาท
- หอมหัวใหญ่ไม่เป็นผง จำนวน 80.83 ตัน มูลค่า 7.86 ล้านบาท
- หอมหัวใหญ่อื่นๆ จำนวน 12.47 ตัน มูลค่า 0.79 ล้านบาท
- หอมแขก จำนวน 26.68 ตัน มูลค่า 0.63 ล้านบาท

ประเทศคู่ค้าของไทย

ญี่ปุ่น จีน ลาว กัมพูชา อเมริกา

ประเทศผู้ผลิตสำคัญ ปี 2559²

จีน ผลผลิต 23,908 ตัน
อินเดีย ผลผลิต 19,415 ตัน
อียิปต์ อเมริกา

ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ²

จีน เนเธอร์แลนด์

ที่มา : ข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร¹ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร² กรมศุลกากร³

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<p>หอมหัวใหญ่ เป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากนี้จะใช้ประกอบอาหารแล้วยังเป็นพืชที่รักษาสมดุลการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสร้างเสถียรภาพของสินค้าเกษตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> • มีการลักลอบนำเข้าหอมหัวใหญ่มาจากประเทศจีน และนำมาจำหน่ายในประเทศไทย ส่งผลให้ราคาหอมหัวใหญ่ในประเทศราคาตกต่ำ • หอมหัวใหญ่มีต้นทุนการผลิตสูงกว่าหอมหัวใหญ่จากประเทศคู่แข่ง เช่น จีน ทำให้หอมหัวใหญ่จากไทยไม่สามารถแข่งขันในเรื่องราคาได้ • บางปีหากหอมหัวใหญ่ไทยมีผลผลิตมากเกินไปเกินความต้องการใช้ภายในประเทศ หรือผลผลิตออกสู่ตลาดจำนวนมากราคาคงต่ำเกษตรกร จะออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาราคาตกต่ำ ทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในการรับซื้อหอมหัวใหญ่จากเกษตรกร 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดมาตรการกำกับดูแลการลักลอบการนำเข้า : โดยการสกัดกั้นการลักลอบการนำเข้าหอมหัวใหญ่สดและเมล็ดพันธุ์นอกโควตา จากต่างประเทศอย่างเคร่งครัด 2. ปรับปรุงการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ : ปรับปรุงระบบการขนส่ง และเพิ่มแหล่งจำหน่ายผลผลิต เช่น ห้างสรรพสินค้าและซูเปอร์มาเกต เพื่อให้มีการกระจายผลผลิตอย่างรวดเร็ว สินค้าจะไม่เกิดการกระจุกตัว 3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหอมหัวใหญ่ โดยการกำหนดพื้นที่เหมาะสมในการปลูกหอมหัวใหญ่ จัดหาแหล่งน้ำหรือจัดระบบชลประทาน ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตให้กับเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิตและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนและหาแหล่งเงินทุนให้กับเกษตรกร ส่งเสริมการจำหน่ายโดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดชั้นคุณภาพก่อนขาย 4. ควรมีการปฏิบัติที่ดีในการเก็บเกี่ยว : ก่อนเก็บเกี่ยวต้องรอให้ต้นหอมหัวใหญ่เหลืองก่อนแล้วค่อยเก็บเกี่ยว จะทำให้เก็บผลผลิตของหอมหัวใหญ่ได้นาน และควรระมัดระวังอย่าให้เกิดบาดแผลอาจทำให้ผลผลิตเสียหายได้ 5. เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บรักษาเพื่อยืดอายุสินค้าให้ยาวขึ้น ควรมีการปฏิบัติที่ดีในการเก็บรักษาหอมหัวใหญ่ ไม่ควรเก็บในที่อับชื้น เพราะจะทำให้ราดำระบาด ทำให้เกิดความเสียหายในโรงเก็บ ควรมัดจุกแล้วนำไปแขวนไว้ในเรือนโรงเปิดที่มีการถ่ายเทอากาศดี ไม่ถูกฝน น้ำค้าง แสงแดด 3- 4 สัปดาห์ ให้เปลือกหอมหัวใหญ่แห้งสนิทคุณภาพดี